

Een glas wijn en een potje tapenade: kans of bedreiging?

16-02-2016 15:44

Een glas wijn bij de boekhandel, een glas bubbels bij de bruidsmodezaak en een glaasje chocoladelikeur bij de chocolatier, klinkt goed toch? Of wat te denken van een potje huisgemaakte pesto kopen bij je favoriete Italiaan, of het servies van dat hippe lunchtentje of koop je liever inspirerende kookboeken in je stamrestaurant? Een column van advocaten Renée van der Zwan van De Clercq Advocaten en Notarissen.

Voor de huidige consument herkenbare wensen en trends, maar pertinente onmogelijkheden volgens de Drank- en Horecawet. In de maand van de retail zoomt deze column in op de juridische uitdagingen van de VNG-pilot 'reguleren mengvormen winkels/horeca'

Pilot starten

De Vereniging Nederlandse Gemeente kondigde oktober 2015 aan een pilot te willen starten voor het reguleren van mengvormen van winkels en horeca. Van 1 januari 2016 tot 1 januari 2017 pakken enkele gemeenten de kans hun handhavingsbeleid beter af te stemmen op de huidige eisen van het winkelend publiek en zo te bezien op welke manier de Drank- en horecawet en de regels van de ruimtelijke ordening beter op elkaar zouden moeten aansluiten om aantrekkelijke stads- en winkelcentra te behouden.

Aanleiding voor deze pilot is de wijziging van de Drank- en Horecawet (hierna: DHw) per 1 januari 2013. Tot 1 januari 2013 werd de DHw gehandhaafd door de Voedsel- en Warenautoriteit en na 1 januari 2013 ligt de verantwoordelijkheid voor de handhaving bij de gemeenten.

Spanningsveld

De handhavingsambtenaren van de gemeenten ervaren inmiddels dagelijks het spanningsveld van de horeca- en detailhandelondernemers: zij willen voldoen aan de wensen van de consument die steeds meer kiest voor de beleving tijdens het winkelen en willen hun inrichting en aanbod daarop aanpassen, maar krijgen bij vele initiatieven het lid op de neus.

De DHw kent horecabedrijven en slijterijbedrijven: aan deze partijen kan een drankvergunning worden verleend, waarmee tevens vaststaat dat je geen drankvergunning kan krijgen als je geen horeca- of slijterijbedrijf bent.

Zonder een drankvergunning is het schenken van alcohol verboden. Nu staat de DHw wel toe dat het horeca- of slijterijbedrijf deel uitmaakt van een ander bedrijf, maar het lokaal waaruit de alcoholhoudende drank wordt verkocht moet afzonderlijk afsluitbaar zijn. Hoewel een enkele supermarkt-/ groothandelsketen nog voor een dergelijke constructie kiest, is het voor de kleinere detailhandelondernemer in een stadscentrum haast ondenkbaar dat hij een apart lokaal in zijn winkelruimte kan inrichten. En als dat al zou kunnen, dan is het vraag of de juist zo gewenste synergie nog wel wordt bereikt.

Toekomstbestendig

Met de pilot wil de VNG een verstandig en toekomstbestendig handhavingsbeleid in kaart brengen. De VNG richt zich vanuit economisch perspectief op de nieuwe manier van winkelen en uitgaan en op de onderlinge belangen van horeca, detailhandel en slijterijen en richt zich vanuit het perspectief van de openbare orde en volksgezondheid op de vraag hoe met meer verkooppunten wel het ontmoedigende alcoholbeleid kan worden voortgezet.

Wat mij betreft is het opheffen van de zeer strikte scheiding tussen horeca en detailhandel een kans voor deze ondernemers. Dat laat onverlet dat de samenleving baat heeft bij een goed functionerend vergunningstelsel en daarop aansluitende handhaving.

Essentieel is mijns inziens dat het in één oogopslag voor een ieder duidelijk moet blijven wat de hoofdactiviteit is: een detailhandel nodigt niet uit om met vrienden af te spreken en vervolgens aldaar uren te verblijven en een horecagelegenheid nodigt niet uit om de 'dagelijkse' boodschappen te komen doen. Pas voor deze situaties de DHw aan door bijvoorbeeld een lichte drankvergunning te introduceren en aan die vergunning voorwaarden over tijden, aantallen bezoekers en sociale hygiëne en veiligheid te verbinden. Anderzijds kunnen de gemeenten in hun bestemmingsplannen regels over ondergeschikte detailhandel bij horeca-inrichtingen opnemen, zodat beide bloedgroepen onder een flexibelere regime komen te vallen.

Wat zijn uw ideeën bij deze plannen?

Renée van der Zwan werkt als advocaat bij De Clercq Advocaten en Notarissen.